

AIR COMPRESSORS AND COMPRESSED AIR SYSTEMS

ဟာတီကာ

Chapter - 1 Fundamental and Basic Concept

၁.၁ ဖိအား(Pressure) နှင့် လေဟာနယ်(Vacuum)	1-1
၁.၂ အပူ(Heat) နှင့် အပူချိန်(Temperature)	1-4
၁.၃ ခြိပ်ဝတ္ထုများ၏ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်(Absolute Zero)	1-5
၁.၄ Absolute Temperature စကေး(Scale)	1-5
၁.၅ အပူချိန်(Temperature)ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် ထုထည်(Volume)ပြောင်းလဲခြင်း	1-6
၁.၆ ဖိအား(Pressure)ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် လေထုထည်(Volume) ပြောင်းလဲခြင်း	1-6
၁.၇ Enthalpy	1-7
၁.၈ Gas laws	1-8
၁.၉ အခြေအနေတစ်ခုမှ အခြားအခြေအနေတစ်ခုသို့ ပြောင်းလဲခြင်း(Changes In State)	1-9
၁.၉.၁ Isochoric Process(Constant Volume) - (ထုထည် မပြောင်းလဲသည့်ဖြစ်စဉ်)	1-9
၁.၉.၂ Isobaric Process (Constant Pressure) - (ဖိအား မပြောင်းလဲသည့်ဖြစ်စဉ်)	1-10
၁.၉.၃ Isothermal Process(အပူချိန် မပြောင်းလဲသည့် ဖြစ်စဉ်)	1-10
၁.၉.၄ Isentropic Process(အပူချိန်၊ အပူများစီးကူးသည့် ဖြစ်စဉ်)	1-11
၁.၉.၅ Polytropic Process(အနိမ့်မှ အပူများစီးကူးသည့် ဖြစ်စဉ်)	1-11
၁.၉.၆ လိုအပ်သော စက်စွမ်းအား(Mechanical Power)	1-12
၁.၉.၇ Isothermal Efficiency	1-15
၁.၁၀ ချော့စက်(Nozzle) တစ်ခုမှ ဓာတ်ငွေ့(Gas) သို့မဟုတ် လေများ ထွက်သွားခြင်း	1-16
၁.၁၁ Free Air Delivery (FAD)	1-16
၁.၁၂ လေ၏ဂုဏ်သတ္တိများ(Properties of Air)	1-17
၁.၁၂.၁ လေထဲရှိရှိသော ရေငွေ့များ(Water Vapor in Air)	1-18
၁.၁၂.၂ ရေငွေ့ခြင်း(Evaporation)	1-18
၁.၁၂.၃ အပူမှ အပူချိန်ပြောင်းလဲခြင်း (Condensation)	1-19
၁.၁၂.၄ Standard Air Condition	1-19
၁.၁၂.၅ Dry Bulb အပူချိန်(Temperature)	1-20
၁.၁၂.၆ Wet Bulb အပူချိန်(Temperature)	1-20
၁.၁၂.၇ လေတစ်လုံး၏ ထုထည်(Specific Volume)	1-20
၁.၁၂.၈ Relative Humidity	1-21
၁.၁၂.၉ Dew Point အပူချိန်(Temperature)	1-21
၁.၁၂.၁၀ အမြင့်ကိုလိုက်၍ လေ၏သိပ်သည်းဆပြောင်းလဲခြင်း(Elevation Correction Factor)	1-23
၁.၁၂.၁၁ အပူချိန် ကိုလိုက်၍ လေ၏သိပ်သည်းဆပြောင်းလဲခြင်း(Temperature Correction Factor)	1-23
၁.၁၃ စီးဆင်းမှု အမျိုးမျိုး(Type of Flows)	1-24
၁.၁၄ Air Compressor အဝင်နှင့်အထွက်တွင် Mass Flow Rate တူညီခြင်း	1-26
၁.၁၅ ယူနစ်တစ်ခုမှ တစ်ခုသို့ပြောင်းလဲမှုပုံစံညွှန်းများ(Conversion Formulas)	1-26

Chapter - 2 Compressed Air System များ နှင့် အသုံးပြုမှု (Application)

၂.၁ Compressed Air System စတင်ပေးခြင်း	2-1
၂.၂ Compressed Air အသုံးပြုမှု (Application) နှင့် Compressed Air ၏ Characteristic များ	2-1
၂.၂.၁ Working Air သို့မဟုတ် Energy Air	2-5

၂.၂.၂ Active Air	2-5
၂.၂.၃ Process Air	2-6
၂.၂.၄ Industrial Vacuum	2-6
၂.၃ အသုံးပြုမှုကိုလိုက်၍ ဖိအားမဟာကွဲပြားခြင်း	2-7
၂.၃.၁ Vacuum နှင့် Blower Application	2-7
၂.၃.၂ ဖိအားနိမ့်နိမ့်သာလိုသည့် လုပ်ငန်းများ(Low Pressure Application)	2-7
၂.၃.၃ ဖိအားအသင့်အတင့်သာလိုသည့် လုပ်ငန်းများ (Standard Pressure Application)	2-7
၂.၃.၄ ဖိအားမြင့်မြင့်လိုသည့် လုပ်ငန်းများ (High Pressure Application)	2-8
၂.၄ Compressed Air မောင်းနှင်မှုအတွက် နှစ်စဉ်ကုန်ကျစရိတ်	2-8
၂.၅ Compressed Air ၏ အားသာချက်များ	2-8
၂.၆ အထွေထွေလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများ(Tools)အတွက် ခန့်မှန်းခြေ လိုအပ်သော လေပမာဏ	2-10
၂.၇ ချော့စက်များ(Nozzles) မှ Compressed Air သုံးစွဲသည့်နေရာ	2-11

Chapter- 4 Air Compressors	
၄.၁ သုံးစွဲသည့် စွမ်းအင် နှင့် ပြန်ရရှိသည့် စွမ်းအင် (Useful Energy Output)	4-1
၄.၂ Compressor အမျိုးအစားများ	4-2
၄.၂.၁ Compressor ရွေးချယ်မှုအတွက် Compressor များ၏ ဖိအား နှင့် လေထုထည်ပေးနိုင်စွမ်း	4-6
၄.၂.၂ အအေးပေးစနစ်အမျိုးမျိုး (Type of Cooling)	4-8
၄.၂.၃ Heat Dissipation	4-9
၄.၂.၄ Duty Cycle	4-10
၄.၂.၅ Air Compressor အမျိုးမျိုး၏ Efficiency များ	4-11
၄.၃ Reciprocating Air Compressors	4-13
၄.၃.၁ Compression Stage	4-18
၄.၃.၂ လေကို အဆင့်ဆင့်ဖိသိပ်ခြင်း (Multistage Compression)	4-18
၄.၃.၃ Reciprocating Compressor များ၏ အားသာချက်များ နှင့် အားနည်းချက်များ	4-20
၄.၄ Rotary Air Compressors	4-21
၄.၄.၁ Oil - Cooled Rotary Helical Screw Compressors	4-22
၄.၄.၂ Non - Lubricated Rotary Screw	4-24
၄.၄.၃ Screw Compressor များ၏ အားသာချက်များ နှင့် အားနည်းချက်များ	4-25
၄.၅ Sliding Vane Rotary Compressors	4-27
၄.၅.၁ Vane Compressors	4-27
၄.၆ Scroll Compressors	4-28
၄.၆.၁ Scroll Compressor များ၏ အားသာချက်များ နှင့် အားနည်းချက်များ	4-28
၄.၇ Tooth Compressors	4-29
၄.၈ Lobe Compressors	4-29
၄.၉ Liquid Ring Compressors	4-30
၄.၁၀ Dynamic Compressor	4-30
၄.၁၁ Axial Compressor	4-30
၄.၁၂ Centrifugal Air Compressors	4-31
၄.၁၂.၁ Centrifugal Compressor များ၏ အားသာချက်များ နှင့် အားနည်းချက်များ	4-32

၅.၁ Pressure/Flow Controller Device	5-13
-------------------------------------	------

Chapter- 6 Design Concept and Calculation	
၆.၁ Compressed Air System နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ပုံစံညွှန်းများ	6-1
၆.၁.၁ Specific Power	6-2
၆.၁.၂ Volumetric Efficiency (%)	6-3
၆.၁.၃ Compression Ratio	6-3
၆.၂ Working Pressure တွက်ခြင်း	6-4
၆.၃ Compressed Air System အရွယ်အစားရွေးချယ်ခြင်း(Sizing)	6-4
၆.၃.၁ လိုအပ်သည့်လေပမာဏကို တွက်ခြင်း (Air Demand Calculation)	6-5
၆.၃.၂ လိုအပ်သည့်လေပမာဏ တွက်ခြင်း(Air Requirement Calculation)	6-6
၆.၃.၃ စီစဉ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်(Design Sequence)	6-7
၆.၄ Compressor Rating အပေါ်တွင် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိစေသည့် အချက်များ	6-7
၆.၄.၁ ဝင်လေအပူချိန်(Inlet Air Temperature)	6-8
၆.၄.၂ အမြင့်ကိုလိုက်၍ လေ၏သိပ်သည်းဆ ပြောင်းလဲခြင်း(Elevation Correction Factor)	6-9
၆.၅ ဖိအားညှိမှုပြုစေရန်အတွက် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း(Pressure Regulation)	6-9
၆.၆ Plant Room Ventilation and Intake Air	6-10
၆.၇ Compressor အမျိုးအစားရွေးချယ်ခြင်း(Selection of Compressor Types)	6-12
၆.၇.၁ Compressor တစ်လုံးတည်းသာရှိသည့် System နှင့် Compressor များစွာရှိသည့် System	6-12
၆.၈ Centralized Compressor Installations	6-13
၆.၈.၁ Power Source	6-15
၆.၈.၂ Annual Electricity Cost(တစ်နှစ်စာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ကုန်ကျစရိတ်တွက်ခြင်း)	6-16
၆.၉ Rule of Thumbs	6-17
၆.၁၀ Air Demand Analysis (ADA)	6-18
၆.၁၁ Compressed Air System နှင့်သက်ဆိုင်သည့် Reference Code များ	6-19

Chapter - 7 Compressor Control and Compressed Air System Control	
၇.၁ Compressor တစ်လုံးအတွင်းရှိ Control System (Internal Control)	7-2
၇.၁.၁(က) Continuous Capacity Control	7-2
၇.၁.၂ (ခ) Load/Unload သို့မဟုတ် Start/Stop Control	7-3
၇.၂ Dynamic Compressor များ၏ လေထုထည်နှုန်း(Capacity)ကို Control လုပ်ခြင်း	7-5
၇.၃ Compressor တစ်လုံးချင်းကို Control လုပ်ခြင်း(Internal Control)	7-6
၇.၃.၁ Start/Stop Control နည်း	7-6
၇.၃.၂ Load/Unload Control နည်း	7-7
၇.၃.၃ Throttling သို့မဟုတ် Modulation Control နည်း	7-9
၇.၃.၄ Auto - Dual Control နည်း	7-10
၇.၃.၅ Variable Speed Drive (VSD) မှင့် Control နည်း	7-10
၇.၃.၆ Variable Displacement Control နည်း	7-11
၇.၄ Multiple Compressor System Controls	7-11
၇.၄.၁ Master Compressor Control နည်း	7-11
၇.၅ VSD Compressor Control နည်း	7-14
၇.၆ Control Gap ဖြစ်ပေါ်ခြင်း	7-17
၇.၇ VSD Compressor Control Range	7-18
၇.၈ Base Compressor နှင့် Trim Compressor အရွယ်အစား မကိုက်ညီခြင်း(Size Mismatch)	7-18

၇.၉ အရွယ်အစား မှန်ကန်စွာ ရွေးချယ်ထားသည့် ဥပမာ	7-19
၇.၁၀ Pressure Control Overlap	7-19
၇.၁၁ VSD Compressor နှင့် Base Compressor	7-20
၇.၁၂ Sequencer များကြောင့် စွမ်းအင်သုံးစွဲမှု လျော့နည်းခြင်း	7-21
၇.၁၃ Control လုပ်နည်း အမျိုးမျိုးဖြင့် မောင်းနှင်ကြောင့် စွမ်းအင်သုံးစွဲမှု ကွာခြားမှု	7-21
၇.၁၄ Compressor ၏ Control Mode များ အပေါ်ပူထည်ကို ကုန်ကျစရိတ် ကွာခြားမှု	7-22
၇.၁၅ System Controller	7-23

Chapter - 8 လေယိုစိန်ခြင်း (Leakage)	
၈.၁ လေယိုစိန်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည့်နေရာများ	8-2
၈.၂ လေယိုစိန်ခြင်းဖြစ်ပွားမှုကို ဖိအားနှင့် အပူပေးစနစ်ကို ကိုလိုက်၍ ကွဲပြားခြင်း	8-2
၈.၃ လေယိုစိန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကုန်ကျစရိတ်များ	8-4
၈.၄ လေယိုစိန်ခြင်း(Leak)ဖြစ်သည့် ဟာကကို ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်း	8-4
၈.၄.၁ လိုစိန်သည့်လေပမာဏ တွက်နည်း (ပထမနည်း- ဖိအား (pressure) မပါဝင်သည့်တွက်နည်း)	8-4
၈.၄.၂ လိုစိန်သည့်လေပမာဏကို ဖိအား (pressure)မှ တွက်နည်း - ဒုတိယနည်း	8-5
၈.၅ လေယိုစိန်ခြင်းဖြစ်ပွားမှုကို ရှာဖွေခြင်း(Leak Detection)	8-6
၈.၅.၁ လေယိုစိန်မှု ရှာဖွေသည့် ကိရိယာများ (Ultrasonic Leak detector)	8-6
၈.၆ လေယိုစိန်ခြင်း(leakage) တွက်နည်း ဥပမာများ	8-8
၈.၇ လေယိုစိန်မှုကို လေ့လာသည့် ဥပမာ (Case Study)	8-11
၈.၈ လေယိုစိန်မှု လေ့လာနည်းပြောင်းပြောင်း ရရှိနိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးများ	8-11
၈.၉ လက်ခံနိုင်သည့် လေယိုစိန်မှု(Leakage) ဟာက	8-12

Chapter- 9 Treatment of Compressed Air	
၉.၁ Compressed Air အရည်အသွေး(Quality)	9-2
၉.၁.၁ လေကို သင့်လျော်မှုကုန်ကျစရိတ် သန့်စင်ခြင်းကြောင့် ရရှိနိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးများ	9-2
၉.၁.၂ ညံ့ဖျင်းသည့် အရည်အသွေး(Air Quality) နှင့် အသုံးပြုမှုများ(Applications)	9-3
၉.၁.၃ ISO 8573 စံနှုန်းအရ သတ်မှတ်ထားသည့် Air Quality အဆင့်များ(Classifications)	9-4
၉.၁.၄ စွန့်ပစ်မှု အပူများကို ဖယ်ထုတ်ခြင်း(Removing Particulate Contamination)	9-7
၉.၁.၅ ရေငွေ့များကို ဖယ်ထုတ်ခြင်း(Removing Moisture)	9-7
၉.၁.၆ ချော့စက်များကို ဖယ်ထုတ်ခြင်း(Removing Oil)	9-8
၉.၁.၇ အသုံးပြုမှုလုပ်ငန်း နှင့် သင့်လျော်သည့် လေအရည်အသွေး(Air Quality)များ	9-10
၉.၂ Intercoolers and Aftercoolers	9-11
၉.၃ Pressure Dew Point (PDP)	9-12
၉.၃.၁ Pressure Dew Point (PDP) တန်ဖိုးကိုခန့်မှန်းခြင်း	9-13
၉.၄ Air Dryer များ သို့မဟုတ် လေကိုခြောက်သွေ့စေသည့် ကိရိယာများ	9-15
၉.၄.၁ Compressed air မှ ချော့စက်ဖယ်ထုတ်နိုင်သည့်နည်းများ(Methods of drying)	9-16
၉.၄.၂ Dryer များ၏ Operating Conditions	9-17
၉.၄.၃ ဖိအားမြင့်အောင်မြင်စေရန် Condensation ဖြစ်ခြင်းဖြင့် ချော့စက်ကိုဖယ်ထုတ်ခြင်း	9-17
၉.၄.၄ Refrigeration နည်းဖြင့် လေထဲရှိ ချော့စက်ကို Condensation ဖြစ်စေခြင်း	9-18
၉.၄.၅ Diffusion နည်းကို အသုံးပြု၍ Membrane များဖြင့် လေကိုခြောက်သွေ့ အောင်လုပ်ခြင်း	9-20
၉.၄.၆ ဓာတုဖြစ်စဉ်(Chemical Process)ဖြင့်လေကိုခြောက်သွေ့အောင်မြင်ခြင်း(Absorption)	9-22

၉.၄.၇ စုပေါင်းခြင်း(Physical Process)ဖြင့် လေကို ခြောက်သွေ့အောင်မြင်ခြင်း(Adsorption)	9-23
၉.၄.၈ Desiccant Dryers	9-24
၉.၄.၉ Air Dryer အမျိုးမျိုးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်များ	9-26
၉.၄.၁၀ Dryer ရွေးချယ်ခြင်း(Selection)	9-26
၉.၄.၁၁ Dryer ရွေးချယ်နည်း အဆင့်ဆင့်(Dryer Selection Procedure)	9-29
၉.၅ Refrigeration Compressed Air Dryer တပ်ဆင်ရန်စနစ်	9-30
၉.၅.၁ Dryer ကို air receiver မတိုင်ခင်(before) တပ်ဆင်ထားခြင်း	9-30
၉.၅.၂ Dryer ကို Air Receiver နှစ်ခုစီတပ်ဆင်(After) တပ်ဆင်ထားခြင်း	9-31
၉.၆ လေစစ်များ(Compressed Air Filters)	9-31
၉.၆.၁ လေစစ်အမျိုးအစားများ (Compressed Air Filter)	9-33
၉.၆.၂ လေစစ်များ ရွေးချယ်ခြင်း(Filter Selection)	9-35
၉.၆.၃ ရွေးချယ်နည်းအဆင့်ဆင့်(Filter Selection Procedure)	9-35

Chapter - 10 Condensate management	
၁၀.၁ Separators နှင့် Drains	10-1
၁၀.၂ Condensate Drain အမျိုးအစားများ(Types)	10-2
၁၀.၃ Condensate Disposal	10-2
၁၀.၃.၁ Zero Air Loss Trap with Reservoirs	10-2
၁၀.၃.၂ Electrically Operated Solenoid Valves	10-3
၁၀.၃.၃ Float Operated Mechanical Drains သို့မဟုတ် Level Operated Mechanical Traps	10-4
၁၀.၃.၄ Manual drains	10-5
၁၀.၄ Drain အမျိုးအစားကိုလိုက်၍ စဉ်းစမ်းနိုင်သည့် Compressed Air ဟာက	10-6

Chapter - 11 စွမ်းအင်ရွှေ့ကာရံမှု နည်းလမ်းကောင်းများ(Energy saving measures)	
၁၁.၁ စွမ်းအင်ရွှေ့ကာရံမှုနည်းများ နှင့် ရွှေ့ကာရံမှုနည်း ရာခိုင်နှုန်း	11-1
၁၁.၂ Compressed Air ကို လွှဲမားစွာ အသုံးပြုခြင်း(Inappropriate Use)	11-2
၁၁.၃ စွမ်းအင်ရွှေ့ကာ(Energy Saving)နည်းများဖြင့် စီမံခြင်းဖြင့် အဆင့်ဆင့်	11-4
၁၁.၄ Compressed Air System ၏ စွမ်းအင်သုံးစွဲမှု သက်သာစေသည့်နည်းများ	11-4
၁၁.၅ စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုနည်းစနစ် ဖော်ပြချက်သို့မဟုတ် အချက်များ	11-5
၁၁.၆ အဝင်လေအပူချိန်(Inlet Air Temperature) လျော့ချခြင်း	11-8
၁၁.၆.၁ Compressor Intake Air အပူချိန်လျော့ချခြင်း(ပထမနည်း)	11-8
၁၁.၆.၂ Compressor Intake Air အပူချိန်လျော့ချခြင်း(ဒုတိယနည်း)	11-8
၁၁.၇ ဖိအား(Operating Pressure) လျော့ချခြင်း	11-9
၁၁.၈ စွမ်းအင်သုံးစွဲမှု လျော့နည်းစေရန် သီးသန့် Compressor တစ်လုံးတပ်ဆင်ခြင်း	11-10

Chapter - 12 Operation and Maintenance	
၁၂.၁ Compressed Air ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များ	12-1
၁၂.၁.၁ ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းစေရန် လိုက်နာရမည့်အချက်များ (Safety Guidelines)	12-2
၁၂.၁.၂ Common Air Receiver and Auxiliary Systems Safety Issues Checklist	12-3
၁၂.၂ မြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းနည်းများ (Type of Maintenance)	12-4
၁၂.၂.၁ လိုအပ်သည့်အမျိုးမျိုးသား မြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း (Demand Maintenance)	12-5
၁၂.၂.၂ ကာကွယ်သည့်အမျိုးမျိုးသား မြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း (Preventive Maintenance)	12-5
၁၂.၂.၃ Comprehensive Maintenance	12-6

၁၂.၂.၄ ကြိုတင် ခန့်မှန်းမှုများ ပြုလုပ်၍ မြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း (Predict Maintenance)	12-6
၁၂.၂.၅ Performance based Maintenance	12-6
၁၂.၃ Maintenance Check List	12-6
၁၂.၄ မောင်းနှင်မှုစနစ် (Running Hours) ကိုလိုက်၍ ပြုလုပ်သော မြင်ထိန်းသိမ်းမှုများ	12-7
၁၂.၅ Troubleshooting of Compressed Air Systems	12-8

Chapter - 13 လေတွက်ချက်မှုများ နှင့် အဖြေများ (Questions and Answers)	
၁၃.၁ မေးခွန်း နှင့် အဖြေများ	13-1
၁၃.၂ ဉာဏ်ပေး ဖွဲ့စည်းမှုများ	13-6